

Zeeluwe

Adviesbrochure

Lokale Expertiseteams

Definitieve versie 22 juni 2026

Inleiding

In het ondersteuningsplan 2024-2028 van samenwerkingsverband (swv) Zeeluwe staat dat iedere gemeente zelf de verantwoordelijkheid draagt voor het realiseren van een dekkend netwerk voor inclusief, passend en thuisnabij onderwijs om zo bij te dragen aan een ononderbroken ontwikkeling van kinderen. De gedeelde ambitie is dat er toegewerkt wordt naar de landelijke norm van volledig inclusief onderwijs in 2035. Daarbij zijn de lokaal beschikbare ondersteunings-middelen per gemeente verbonden aan het deelnamepercentage gespecialiseerd onderwijs. Om dit te realiseren is er in het ondersteuningsplan de afspraak gemaakt dat er lokaal wordt samengewerkt in een lokaal werkend expertise- of adviesteam. In deze notitie gaan we daar dieper op in.

Waarom lokale expertise- of adviesteams¹?

Lokale expertiseteams hebben als doel het zichtbaar, voelbaar en bereikbaar maken van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het dekkende netwerk. Daarnaast ondersteunen en versterken expertiseteams scholen bij complexe ondersteuningsvragen. Hierbij richten we ons op het versterken van de pedagogische basis en het systeem om het kind.

Voor een individuele school is het erg ingewikkeld om alleen een dekkend aanbod te realiseren voor alle kinderen in de gemeente. Om dit bereik te vergroten, de gezamenlijke verantwoordelijkheid te versterken en daarmee de samenwerking te stimuleren is er in het ondersteuningsplan door de schoolbesturen gekozen voor deze richting.

Dit doen we vanuit een aantal gezamenlijke waarden waar we voor staan:

- **Transparantie:** het waarderende, eerlijke gesprek mag gevoerd worden. Waar zijn de grenzen van de ondersteuning door een school bereikt, is er een andere school binnen de gemeente die wel die mogelijkheid heeft en waar liggen de uitdagingen binnen het plaatselijk dekkende netwerk?
- **Gezamenlijke verantwoordelijkheid:** we zijn verantwoordelijk voor alle kinderen in de gemeente, dit reikt verder dan onze eigen scholen en vraagt samenwerking tussen scholen en (gemeentelijke) organisaties buiten het onderwijs. Op welke manier zorgen we dat gezamenlijke expertise beschikbaar is? Het regulier en gespecialiseerd onderwijs voeren samen het goede gesprek door elkaar te kennen en te erkennen. Hoe dragen zij bij aan ons plaatselijk dekkend netwerk en op welke wijze kunnen we leren van daar aanwezige kennis en kunde?
- **Vertrouwen:** we creëren met elkaar een veilige omgeving waarin ook gedeeld kan worden wat aandacht nodig heeft omdat het bijvoorbeeld te ver afstaat van ons doel van inclusief, passend en nabij onderwijs.

Wat gaan we plaatselijk vormgeven aan de lokale tafel?

In het ondersteuningsplan hebben we met elkaar de afspraak gemaakt dat binnen iedere gemeente in de komende planperiode wordt toegewerkt naar een expertiseteam waarin kennis en ervaring beschikbaar zijn om het onderwijs inclusiever te maken.

Deze werkwijze wordt binnen Zeeluwe gezien als een gezamenlijke ontwikkelrichting. In een aantal gemeenten krijgt dit al concreet vorm, terwijl dit elders nog in opbouw is. De wijze waarop de lokale tafel wordt ingericht sluit aan bij bestaande lokale structuren en afspraken.

Binnen deze ontwikkelrichting wordt aan de lokale tafel toegewerkt naar afspraken, in overleg met het kantoor van Zeeluwe, om leerlingen voor wie een TLV wordt overwogen of voor wie type D 'HB-onderwijs' passend lijkt, te bespreken binnen het expertiseteam. Dit biedt ruimte voor een zorgvuldige en gezamenlijke afweging binnen het lokale netwerk over passende onderwijsvoorzieningen, in afstemming met ouders/verzorgers en met oog voor het perspectief van het kind.

¹ In deze notitie gebruiken we het woord expertiseteam adviesbrochure lokale expertiseteams, versie maart 2026

Ook het betrekken van mogelijke TLV-vragen in de lokale afstemming past binnen deze ontwikkelrichting. Dit betekent nadrukkelijk niet dat verantwoordelijkheden verschuiven, maar dat scholen en partners gezamenlijk verkennen welke ondersteuningsmogelijkheden binnen het lokale netwerk beschikbaar zijn.

Wat is het doel van het lokaal expertiseteam?

Lokale expertiseteams hebben als doel – zoals eerder benoemd - het zichtbaar, voelbaar en bereikbaar maken van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het dekkende netwerk. Het lokale expertiseteam is er om de scholen en leerkrachten te ondersteunen, zodat leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften zoveel mogelijk thuisnabij onderwijs kunnen volgen op een reguliere school. Hierbij ligt de focus op het versterken van de pedagogische context. Vanuit het expertiseteam wordt meegedacht over de benodigde ondersteuning, de plek waar dit plaats kan vinden om daarmee de gezamenlijke verantwoordelijkheid te vergroten, de basisondersteuning te versterken en kinderen de kans te geven om, waar mogelijk vol- of deeltijd op een school in de woonplaats te blijven. Mocht het komen tot een aanvraag van een TLV, dan kan het expertiseteam zowel op verzoek als ongevroegd advies geven aan bestuurders over mogelijkheden om het dekkend netwerk verder te versterken. Het lokaal expertiseteam is een bestuurs- en organisatie-overstijgende structuur op weg naar inclusie waarbinnen onderwijs, zorg en welzijn nauw bij elkaar betrokken zijn.

Wat zijn de taken voor een expertiseteam?

De taken van het lokale expertiseteam zijn:

1. werken vanuit integraliteit; de vraag centraal stellen wat deze kinderen in deze context nodig hebben;
2. zicht hebben op het lokaal dekkend netwerk en de (basis)ondersteuningsmogelijkheden van de lokale scholen en hierin zorgen voor bestuursoverstijgende verbindingen;
3. de scholen ondersteunen (o.a. adviseren en begeleiden) met betrekking tot de (basis)ondersteuning en de inrichting van de ondersteuningsstructuur;
4. streven naar inclusie en thuisnabijheid van het onderwijs;
5. als deskundige en onafhankelijke partij meedenken met de scholen in gevallen van complexe casuïstiek die de interne ondersteuningsstructuur van de scholen overstijgt;
6. adviseren over tlv-aanvragen voor onder andere jonge kinderen die instromen in het onderwijs;
7. ondersteunen bij plaatsingen van gespecialiseerd naar regulier onderwijs (zgn. terugplaatsingen);
8. zicht hebben op de mogelijkheden die er zijn binnen het gespecialiseerd onderwijs;
9. zicht hebben op de afspraken op het gebied van hoogbegaafdheidsonderwijs binnen het samenwerkingsverband;
10. zicht hebben op data rond onderwijs en zorg²;
11. zicht hebben op thuiszitters en een actieve bijdrage leveren aan het realiseren van een onderwijsplek samen met de school waar het kind staat ingeschreven;
12. in voorkomende gevallen onafhankelijk adviseren bij de uitstroom naar het voortgezet onderwijs.

² Het registreren van gegevens door het lokale expertiseteam is bedoeld om zicht te krijgen op patronen en ontwikkelingen binnen de gemeente. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het aantal besproken leerlingen, de aard van ondersteuningsvragen en de ingezette vormen van ondersteuning. Deze registratie ondersteunt het professionele gesprek binnen het lokale netwerk. Het signaleren en duiden van trends gebeurt in verbinding met onze partners. Samen wordt afgestemd welke gegevens worden vastgelegd, welke systemen worden benut en hoe analyses worden gebruikt om het inhoudelijke gesprek te voeren. Op deze manier ondersteunen data en duiding de gezamenlijke reflectie en de verdere uitwerking van de doelen uit het ondersteuningsplan.

Welke expertise is daarvoor nodig?

Voor het lokaal expertiseteam is nodig dat:

- ~ kennis en kunde aanwezig of beschikbaar kan zijn vanuit de verschillende domeinen (onderwijs, voorschool, voortgezet onderwijs, jeugdzorg en welzijn);
- ~ multidisciplinair en integraal gewerkt wordt vanuit de inclusieve gedachte;
- ~ sprake is van een heldere structuur;
- ~ afspraken zijn gemaakt over regievoering, mandaat en verantwoordelijkheden;
- ~ duidelijkheid bestaat over wie aanspreekpunt of regisseur is per casus/gezin;
- ~ een duidelijke rolverdeling is tussen gemeente, onderwijs, jeugdhulp en andere partners;
- ~ de professionals voldoende tijd en capaciteit hebben om hun rol goed te kunnen in- en vervullen;
- ~ data koppelen uit onderwijs en jeugdhulp;
- ~ binnen het team wordt gewerkt vanuit gelijkwaardigheid en dat ieders expertise en competenties worden erkend en gewaardeerd.
- ~ binnen het team een onderzoekende houding en lerende cultuur is;
- ~ afspraken rondom AGV en gegevensverwerking zijn gemaakt.

Welke samenstelling lokaal is minimaal nodig voor een expertiseteam?

Zitting in een lokale expertiseteam hebben:

- Orthopedagogen van de (grotere) schoolbesturen binnen de lokale tafel.
- IB-ers/kwaliteitscoördinatoren van de (kleinere) schoolbesturen.
- Een medewerker van het CJG.
- Op afroep de leerrecht- / leerplichtambtenaar, welzijn, jeugdzorg, beleidsadviseurs samenwerkingsverband, HB specialist vanuit HBvanONS.
- Professionals vanuit het gespecialiseerd onderwijs sluiten aan.
- Professionals sluiten altijd aan vanuit de inclusiegedachte.

Hoe is het lokale expertiseteam te vinden?

- Elk expertiseteam heeft een 'coördinator' die telefonisch bereikbaar is.
- Elk team heeft een mailadres en is bekend bij het kantoor van Zeeluwe.
- Op afroep de leerrecht- / leerplichtambtenaar, welzijn, jeugdzorg, beleidsadviseurs samenwerkingsverband, HB specialist vanuit HBvanONS.
- Professionals vanuit het gespecialiseerd onderwijs sluiten aan.
- Professionals sluiten aan vanuit de inclusiegedachte.

Kunnen ouders/ verzorgers een expertiseteam inzetten?

Nee, een ouder/verzorger kan het expertiseteam niet inschakelen. De school die een leerling wil bespreken in het lokale expertiseteam vraagt vooraf toestemming aan de ouder/verzorger om het kind te mogen bespreken en koppelt het besprokene aan de ouder/verzorger terug. Daarnaast kan er anoniem gesproken worden over een casus. Wel kunnen ouders een school verzoeken om hun kind te bespreken in een expertiseteam.

Welke bevoegdheden heeft een lokaal expertiseteam?

Het lokale expertiseteam biedt gevraagd en ongevraagd advies aan de scholen. De verantwoordelijkheid voor het beleid en de uitvoering van het beleid ligt geheel en uitsluitend bij de schoolleiding dan wel het schoolbestuur. Als de schoolleiding c.q. het schoolbestuur afwijkt van de adviezen van het lokaal expertiseteam wordt dit in een nader gesprek onderbouwd, maar blijft de autonomie bij het schoolbestuur.

Welke tijdsinvestering vraagt een lokaal expertiseteam?

Het lokale expertiseteam is een ambulante team dat periodiek dan wel op afroep bijeenkomt. De inzet is mede afhankelijk van de ondersteuningsvraag en sluit zoveel mogelijk aan bij de ondersteuningsbehoefte van de scholen.

Welke facilitering is nodig?

- ~ Binnen schoolbesturen wordt actief gewerkt aan draagvlak binnen de scholen.
- ~ Professionals worden in de gelegenheid gesteld om te participeren in het lokale expertiseteam, vanuit een collectieve lokale financiering waarbij swv Zeeluwe ieder expertiseteam voor de komende 2 jaar ondersteunt met € 10.000,-- per jaar.
- ~ Het SO is beschikbaar en ontvangt daarvoor max. € 5.000,-- per tafel per jaar voor de komende twee jaar.

Welke bevoegdheden heeft het expertiseteam ten opzichte van het samenwerkingsverband?

Het lokale expertiseteam adviseert de bestuurder van het samenwerkingsverband gevraagd en ongevraagd op basis van praktijkervaringen en signalen. De bestuurder is eindverantwoordelijk voor het beleid. Wanneer adviezen niet worden overgenomen, wordt dit gemotiveerd teruggekoppeld, met als doel transparantie, wederzijds begrip en het benutten van signalen voor verdere beleidsontwikkeling. De kern ligt echter niet in bevoegdheden, maar veel meer in het samen leren en het ontwikkelen van gezamenlijke perspectieven binnen de gemeente.

Welke rol heeft het expertiseteam bij het aanvragen van een TLV ?

Een basisschool is verantwoordelijk voor de aanvraag van een TLV. Zij heeft de onderzoeksplicht danwel de zorgplicht. Alvorens over te gaan tot een TLV-aanvraag, heeft de school de lokale zorgstructuur doorlopen. De school onderzoekt daarna of er - door het inschakelen van het lokale expertiseteam of een andere lokale school met andere kenmerken/expertise - wellicht een alternatief is voor de leerling waarvoor een TLV aangevraagd gaat worden. Dit is overigens al een verplicht onderdeel in de TLV-procedure. Dit geldt ook voor leerlingen vanuit de onderinstroom.

Rol bij het verzoek vanuit de school om lichamelijk medische ondersteuning

Het lokale expertiseteam heeft geen rol in de aanvraag voor medisch lichamelijke ondersteuning aan kinderen.

Rol bij de ondersteuning inzake (dreigende) thuiszitters

Vanuit het lokale expertiseteam kunnen scholen ondersteuning krijgen bij het omgaan met problematisch verzuim.

Leerrecht/leerplicht heeft hierin een cruciale, preventieve en interveniërende rol. Hun taak is ook het in een vroeg stadium in beeld krijgen van verzuim en het vinden van maatwerkoplossingen.

Facilitering vanuit het samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband faciliteert door:

1. voor ieder lokale expertiseteam € 10.000,-- per jaar beschikbaar te stellen voor de komende 2 jaar (2026-2028);
2. per tafel € 5.000,-- per jaar beschikbaar te stellen voor de komende 2 jaar om het SO in te schakelen;
3. een portaal in Tommy in te richten waar de lokale expertiseteams gebruik van kunnen maken zodat een digitaal registratiesysteem gemakkelijk toegankelijk is;
4. een omgeving binnen Teams in te richten waar binnen lokale afspraken geborgd kunnen worden en
5. beleidsadviseurs van het samenwerkingsverband daar waar nodig aan te laten sluiten.